

## FONTS I DOCUMENTS

### La independència de l'Estònia

És durant la Revolució russa que el poble estonià ha emprès de conquistar la seva llibertat. Però, els seus esforços envers la independència no constitueixen pas un fenomen súbit i passatger, consecutiu a la guerra i determinat pel desballestament de la situació internacional. Diverses vegades havia ja temptat esforços semblants en el curs de la història, i aquests estreien llurs força de les aspiracions profundes d'aquest poble per una vida independent. Les reivindicacions dels estonians són la conseqüència de llur amor innat per la llibertat, i testimonien llur aptitud de dirigir ells mateixos llur evolució intel·lectual i política al mateix temps que llur desig de salvar el grau de civilització a què han pervingut; avui com altre temps, són l'expressió lògica i necessària de les forces psicològiques d'un poble conscient del seu esperit i la conseqüència de factors històrics netament determinants.

Entre els principals factors que han determinat el poble estonià a formular aquestes reivindicacions, cal considerar d'una part, les condicions naturals i les circumstàncies històriques que li han permès d'escometre la realització del seu ideal nacional en tots els dominis de la vida pública, tal com ho exigeix l'instint de conservació d'una nació.

D'altra part, al defora del sentit i de l'activitat polítiques que el poble estonià ha demostrat sempre en els moments decisius de la seva història i que de nou s'afirmen, les idees universalment admeses avui sobre el dret dels pobles a disposar d'ells mateixos i sobre la Societat de les nacions, gràcies a la qual, les resolucions pràctiques per al reconeixement dels drets dels pobles oprimos podran ésser obtingudes, ajudant, en una molt llarga mida, a comprendre i a justificar aquestes reivindicacions.

En fi, empès pel seu amor profund de la llibertat i convençut que la realització dels seus ideals polítics, a la qual el seu desenrotllament intel·lectual i econòmic s'havien preparat, pogué fer-se en harmonia amb l'interès general de les altres nacions,

el poble estonià proclamà durant la revolució russa la seva independència política. L'acte del 28 novembre 1917 sancionà aquesta determinació. Amb aquest acte, el Consell nacional estonià es proclamà l'únic detentor del poder sobirà en el país i declarà Estònia políticament independent. Aquest Consell nacional estonià ha estat elegit, en aplicació de la llei d'autonomia estoniana promulgada pel govern provisional en el 12 d'abril de 1917, al sufragi universal secret, igual i directe amb representació proporcional. Els drets sobirans com els drets legislatius a l'Imperi rus havent estat tramesos al govern provisional de Rússia, d'una part per la Duma d'imperi i d'altra part pel darrer detentor de la corona russa, el Consell nacional elegit en virtut de la llei d'autonomia promulgada pel govern provisional apareix com una assemblea rigorosament legal.

De fet, el Consell nacional estonià reuna no solament els representants del poble estonià, ans també els representants de les minories ètniques del país, i tots els partits polítics d'Estònia hi eren representats.

Aquest Consell nacional estonià, adoptà unànimement les tres següents resolucions:

1. El Consell nacional estonià es proclama únic detentor del poder sobirà d'Estònia, fins a la reunió de l'assemblea constituent d'Estònia.

2. Amb el fi de prendre una decisió definitiva sobre els fonaments de la vida política, sobre la forma d'Estat i la creació d'un poder democràtic, una Assemblea constituent serà incessantment elegida damunt la base d'un sufragi democràtic.

3. En obrar en el seu lloc, en l'interval de les seves sessions, el Consell nacional estonià trasmet els seus poders i funcions a un comitè compost del president, dels antics del Consell nacional i dels membres de l'administració. Els decrets i disposicions d'aquest Comitè han d'ésser sotmesos a la decisió definitiva del Consell nacional a la seva sessió vinent.

Per un acte del 28 de novembre 1917 el Consell nacional es prorrogà per a donar el temps al Comitè a què ens havem referit d'instaurar el novell ordre polític al país.

El 23 gener 1918, el Comitè prengué les següents decisions:

1. Proclamació de l'Estònia en els seus límits naturals, eventualment determinats per mitjà d'un referendun popular, Repú-

blica democràtica independent, la neutralitat de la qual serà garantida per convencions internacionals.

2. La República democràtica estoniana garanteix a les minories nacionals d'Estònia, alemanys, suecs i russos els drets a una cultura autònoma.

3. La representació dels interessos estonians necessita la participació de la República estoniana al Congrés general de la pau.

Conscient de la necessitat de tenir una política que sigui pròpia i reconeixent la importància particular d'una Estònia autònoma per a tots els pobles occidentals, el poble estonià, apojant-se sobre el principi dels drets dels pobles a l'auto determinació, adreçà a les potències estrangeres, per l'orgue dels seus representants, una demanda relativa al reconeixement provisional de la independència política d'Estònia.

La resposta anglesa deia així:

"El govern de Sa Majestat és del parer que el dret a un govern autònom, o com hom ho diu encara devagades, el dret dels pobles a disposar d'ells mateixos, no s'aplicarà pas amb força menor a Estònia que als altres països. L'aplicació exacte d'aquest principi no pot, amb tot, segons opinió del govern de Sa Majestat, ésser definitivament decidida sinó per la Conferència de la Pau i d'acord amb el reglament general de totes les qüestions que haurà de resoldre. No gens menys, el govern de Sa Majestat britànica desitja ocupar-se d'aquest afer, amb el fi de marcar la seva plena simpatia per les aspiracions del poble estonià; i tinc l'honor d'assegurar-vos que el Govern de Sa Majestat s'oposarà a tota temptativa, feta abans o després de la guerra, amb el propòsit d'establir a Estònia un Govern que no respongui als desigs del poble estonià, o que limités els seus drets a governar-se per ell mateix".

El 19 maig 1919, l'Assemblea constituent d'Estònia aprovà per unanimitat una declaració en la qual, entre altres afirmacions, es deia:

"El poble estonià no vol pas viure en desacord i en enemistat amb el poble rus, ans al contrari vol sostenir-hi relacions de bon veïnatge, a condició de què el poble rus estigui decidit a deixar-lo gaudir de la seva llibertat. La idea d'estendre la seva potència enllà dels territoris que habita li és estranya; no més desitja usar del seu dret natural a la llibertat i d'organitzar ell mateix la seva pròpia existència".